

ARXIPÈLAG INFLAMABLE ■■■■

Sis dels deu focs més grans de les Balears han estat a Artà

Els incendis varen calcinar un total de 5.847 hectàrees al municipi del Llevant entre 1987 i 2013, mentre que Andratx se situa en segona posició amb 3.397

Kike Oñate

Palma

Dels deu incendis més grans de la història forestal de les Illes Balears, sis es varen produir a Artà i varen afectar un total de 5.847 hectàrees entre 1987 i 2013, segons dades de la Conselleria de Medi Ambient. En la resta de casos es va cremar una superfície de 737 hectàrees a Muro, una de 1.443 a Sant Joan de Labritja (Eivissa) i en dues ocasions el foc va calcinar una part d'Andratx, de manera que sumen 3.397 hectàrees cremades. De fet, aquest darrer municipi va patir l'incendi més important i que encapçala el llistat dels deu focs més remarcables, amb 2.347 hectàrees carbonitzades d'un sol cop el juliol de 2013. Les flames varen arribar al vessant de la Mola de l'Esclop i part d'Estellencs. El foc anterior va ser el 1994 i és recordat per haver avançat especialment per la coneguda finca de la Trapa.

Punt calent

Entre els sis incendis més grans registrats a les Illes que es varen produir al municipi d'Artà i que de vegades també s'estengueren a Capdepera, tots afectaren més de 550 hectàrees llevat del darrer, que en va cremar 480 el 2013. Històricament es tracta d'un punt geogràfic molt castigat pels incendis i, segons destaca la tècnica de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Artà, Caterina Amengual, la crema de càrritx per al

A.SEPÚLVEDA

Artà és un punt geogràfic molt castigat pels incendis.

El foc d'Andratx de 2013 és el que més hectàrees ha cremat a les Illes, 2.397, va obligar a desallotjar 120 cases i va danyar-ne 60

pastoreig ha estat un factor molt important durant dècades, atès que ha incrementat el risc de foc en una zona amb més possibilitats perquè els incendis s'hi escampin. "Amb el canvi generacional, però, s'ha perdut l'activitat i ara es fa amb més cura i es controla molt", explica. Amengual recorda que el 1999 fou un "punt d'inflexió", perquè arran d'aquell incendi va començar la iniciativa per crear el Parc Natural de Llevant, tot i que amb una forta oposició. "Ara hi ha major conscienciació i quan es va anunciar l'ampliació el 2018 els crítics foren molt pocs", considera. La

substitució d'alzinars per pinars, que en el passat eren els boscos més presents a la zona, també hi ha influït negativament, perquè les pinyes del pi són molt inflamables i en general és un arbre que es crema més fàcilment. Per això, la tècnica creu que cal continuar repoblant amb pinars les zones més exposades per després passar a l'alzina i protegir així la zona de futurs incendis.

Altres llocs castigats pel foc

L'incendi de la serra de Morna, al municipi eivissenc de Sant Joan de Labritja, va començar al costat d'uns ruscos d'abelles en un lloc boscos i va afectar principalment pins situats en sòl rústic protegit. El foc va començar el 25 de maig de 2011 a les 13.22 hores i va ser causat per l'ús d'un fumador apícola. En un principi va ser declarat de nivell 2 perquè amenaçava de manera greu persones i béns, i va obligar a desallotjar 89 habitatges. En l'extinció, hi varen participar la Unitat Militar d'Emergències (UME) i 610 persones entre l'Institut Balear de la Natura (Ibanat), Protecció Civil, Agents de Medi Ambient, Bombers d'Eivissa, Catalunya i València, tècnics d'Emergències i la Guàrdia Civil. Els mitjans utilitzats varen sumar 23 aeronaus d'extinció i coordinació, el mateix nombre que vehicles terrestres.

El foc d'Andratx de 2013 és el que més hectàrees ha cremat a les Balears, va fer desallotjar 120 cases i va danyar-ne una seixantena. Segons assenyalen des de Xarxa Forestal, suposà un exemple de com l'extinció és la resposta però no la solució als grans incendis forestals. L'estat d'abandó de les marjades i les zones rurals en general varen servir de combustible per al foc. Varen arribar a intervenir-hi 32 aeronaus d'extinció. ♦

1987 ARTÀ

El 1987 es varen cremar 550 hectàrees a la finca de muntanya d'Albarca, que pocs anys després, el 1992, tornaria a ser castigada pel foc, que va afectar 1.960 hectàrees.

1990 ARTÀ

En aquesta ocasió, les finques de muntanya de Son Puça i els Olors varen cremar-se. Estan situades a la carretera entre el poble i l'ermita de Bellpuig, al Parc Natural de Llevant.

1994 ANDRATX

Les flames s'estengueren per Estellencs, s'Arracó, Andratx i s'acarnissaren amb la Trapa, la finca adquirida el 1980 pel GOB. 500 persones varen estar tres dies per controlar-lo.

1999 ARTÀ

Tretze habitatges de muntanya varen ser evacuats per evitar danys personals, però cap va resultar destruït. Es varen calcar 910 hectàrees entre Artà i Capdepera.

2013 ANDRATX

L'incendi cremà un 2% de la serra de Tramuntana. El foc s'originà quan un veí d'Andratx va fer una barbacoa amb uns amics a prop de la finca de Son Curt.

1992 ARTÀ

El foc va començar a cremar el 31 d'agost a la zona de Bellem sense cap control durant dies. Arribà a devorar 1.960 hectàrees de pinar.

1993 CALVIÀ

La serra de na Burguesa, situada al municipi de Calvià, va començar a cremar el 31 de juliol de 1993 i va afectar 492 hectàrees de bosc i garriga.

2010 BENIRRÀS

Un dels pitjors incendis de la història d'Eivissa, tot i que va afectar 344 hectàrees. Es varen cremar 22 vehicles i 31 habitatges varen quedar malmesos.

2011 SANT JOAN

El foc declarat a Morna, al municipi eivissenc de Sant Joan de Labritja, va obligar a desallotjar fins a 89 habitatges, 46 dels quals presentaven danys lleus i 18, greus.

2013 ARTÀ

Incendi forestal originat a les 21.38 hores a Cala Torta i que va afectar 479 hectàrees de matoll, càrritx i només un 5% de pinar. La meitat de la finca de la Duia es va cremar.